

Sesijas dokuments

B9-0105/2022 }
B9-0107/2022 }
B9-0109/2022 }
B9-0112/2022 }
B9-0115/2022 } RC1

16.2.2022

KOPĪGS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu

nolūkā aizstāt šādus rezolūcijas priekšlikumus:

B9-0105/2022 (Verts/ALE)

B9-0107/2022 (S&D)

B9-0109/2022 (Renew)

B9-0112/2022 (ECR)

B9-0115/2022 (PPE)

par nāvessodu Irānā
(2022/2541(RSP))

Željana Zovko, David Lega, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Isabel Wiseler-Lima, Miriam Lexmann, Adam Jarubas, Sara Skytvedal, Tomáš Zdechovský, Inese Vaidere, Krzysztof Hetman, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Antonio López-Istúriz White, Javier Zarzalejos, Tom Vandenkendelaere, Helmut Geuing, Radosław Sikorski, Eugen Tomac, Vladimír Bilčík, José Manuel Fernandes, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eva Maydell, Vangelis Meimarakis, Romana Tomc, Peter Pollák, Arba Kokalari, Loránt Vincze, Jiří Pospíšil, Ivan Štefanec, Seán

RC\1249707LV.docx

PE719.369v01-00 }
PE719.371v01-00 }
PE719.373v01-00 }
PE719.376v01-00 }
PE719.379v01-00 } RC1

Kelly, Michaela Šojdrová, Luděk Niedermayer, Stelios Kypouropoulos
PPE grupas vārdā

Pedro Marques, Andrea Cozzolino, Jytte Guteland
S&D grupas vārdā

Søren Gade, Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Izaskun Bilbao Barandica, Olivier Chastel, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Svenja Hahn, Karin Karlsbro, Javier Nart, Dragoș Pîslaru, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans
grupas “Renew” vārdā

Ernest Urtasun
Verts/ALE grupas vārdā

Anna Fotyga, Karol Karski, Charlie Weimers, Adam Bielan, Assita Kanko, Bogdan Rzońca, Elżbieta Rafalska, Eugen Jurzyca, Jadwiga Wiśniewska, Ladislav Ilčić, Raffaele Fitto, Ryszard Czarnecki, Ryszard Antoni Legutko, Valdemar Tomaševski, Veronika Vrecionová, Witold Jan Waszczykowski, Carlo Fidanza

ECR grupas vārdā
Fabio Massimo Castaldo, Marco Zanni, Marco Campomenosi, Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Silvia Sardone

Eiropas Parlamenta rezolūcija par nāvessodu Irānā (2022/2541(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Irānu,
 - ņemot vērā ES pamatnostādnes par nāvessodu,
 - ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem,
 - ņemot vērā ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu (ES Magnitska likums),
 - ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta runaspersonas 2022. gada 30. janvāra paziņojumu par *Narges Mohammadi* notiesāšanu,
 - ņemot vērā 1988. gada ANO principu kopumu par visu to personu aizsardzību, kurām piemērots jebkāds apcietinājuma vai brīvības atņemšanas veids,
 - ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra biroja 2021. gada 18. marta paziņojumu, kurā prasīts nekavējoties atbrīvot *Dr. Ahmadreza Djalali*, un 2020. gada 25. novembra paziņojumu, kurā Irāna tiek aicināta apturēt viņa nāvessoda izpildi,
 - ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes Darba grupas patvaļīgas aizturēšanas jautājumos 2017. gada 20.–24. novembra sanāksmē pieņemto atzinumu par *Ahmadreza Djalali* (Irānas Islāma Republika),
 - ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā 1989. gada ANO Konvenciju par bērna tiesībām,
 - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā nāvessoda atcelšana visā pasaulē ir viens no galvenajiem ES cilvēktiesību politikas mērķiem;
- B. tā kā saskaņā ar ANO datiem laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 1. decembrim Irānā nāvessods tika izpildīts vismaz 275 cilvēkiem, tostarp vismaz diviem mazgadīgiem likumpārkāpējiem un 10 sievietēm; tā kā Irānā ir pasaulē lielākais izpildīto nāvessodu skaits uz vienu iedzīvotāju; tā kā Irānas varas iestādes ir piespriedušas nāvessodu par apsūdzībām, kas saistītas ar protestiem, un izpildījušas nāvessodu tiem, kuriem izvirzītas apsūdzības saistībā ar plaši izplatītiem protestiem, bet nav veikušas pārredzamu izmeklēšanu par nopietnajiem apgalvojumiem par to, ka drošības darbinieki pret protestētājiem ir izmantojuši pārmērīgu un nāvējošu spēku; tā kā Irānā ieslodzītie bieži tiek spīdzināti, kas rada bažas, ka ieslodzītajiem nāvessodi tiek piespriesti, pamatojoties uz nepatiesu atziņanos par noziegumiem, ko viņi nav izdarījuši;

- C. tā kā Irāna piemēro un izpilda nāvessodu nepilngadīgajiem, pārkāpjot savas saistības saskaņā ar ANO Konvenciju par bērna tiesībām; tā kā laikposmā no 2009. gada līdz 2020. gada septembrim tika ziņots par vismaz 67 nāvessodiem mazgadīgiem likumpārkāpējiem; tā kā 2022. gada janvārī Irānā uz nāvi tika notiesāti 85 mazgadīgie likumpārkāpēji;
- D. tā kā nāvessodu nesamērīgi piemēro etniskajām un reliģiskajām minoritātēm, jo īpaši beludžiem, kurdiem, arābiem un bahajiešiem; tā kā kriminālkodekss paredz kriminālatbildību par homoseksualitāti un nāvessods tiek izmantots, lai vērstos pret *LGBTIQ* personām; tā kā sievietēm nāvessods var tikt piespriests, pamatojoties uz vairākiem diskriminējoša rakstura tiesību aktiem, kas tieši attiecas uz sievietēm;
- E. tā kā saskaņā ar organizācijas “Reportieri bez robežām” sniegto informāciju pēc tam, kad 2020. gada 12. decembrī tika izpildīts *Rouhollah Zam* nāvessods, Irāna ir izpildījusi nāvessodu lielākam skaitam žurnālistu nekā jebkura cita valsts; tā kā Irāna joprojām ir viena no pasaulē represīvākajām valstīm attiecībā uz žurnālistiem un tā kā žurnālistu un plašsaziņas līdzekļu vajāšana notiek nemitīgi;
- F. tā kā Zviedrijas un Irānas pilsonim *Dr. Ahmadreza Djalali*, kas ir Briseles Brīvās universitātes un Austrumu Pjemontas universitātes pētnieks, 2017. gada oktobrī pēc klaji netaisnīgas tiesas prāvas tika piespriests nāvessods, pamatojoties uz nepatiesām apsūdzībām spiegošanā un balstoties uz spīdzināšanas rezultātā iegūtu atzīšanos; tā kā viņš periodiski tiek turēts vieninieku kamerā Evina cietumā;
- G. tā kā ir ziņots par daudziem necilvēcīgu un pazemojošu apstākļu gadījumiem, jo īpaši Evina cietumā, kā arī par pienācīgas medicīniskās aprūpes nepieejamību ieslodzījuma laikā, kas ir pretrunā ANO minimālajiem standarta noteikumiem par izturēšanos pret ieslodzītajiem;
- H. tā kā Irānā patvaļīgi aizturēti tiek arī citi ES valstspiederīgie; tā kā Irāna neatzīst dubultpilsonību, tādējādi ierobežojot ārvalstu vēstniecību piekļuvi saviem dubultpilsoņiem, kas ir aizturēti šajā valstī;
- I. tā kā boksa čempionam *Mohammad Javad* 2022. gada janvārī tika piespriests nāvessods pēc tam, kad viņam tika izvirzīta apsūdzība “par korupcijas izplatīšanu uz Zemes”; tā kā 2020. gada septembrī tika izpildīts nāvessods cīkstonim *Navid Afkari*, kurš paziņoja, ka ir ticis spīdzināts, lai panāktu nepatiesu atzīšanos; tā kā šie spriedumi ir tieši saistīti ar to, ka viņi miermīlīgi īstenoja savas tiesības uz vārda un pulcēšanās brīvību;
- J. tā kā *Mohammad Javad* un *Navid Afkari* notiesājošie spriedumi ir daļa no intensīvākām represijām pret sportistiem Irānā;
- K. tā kā Pēra Angera balvas laureātam *Narges Mohammadi*, kas ieņem vadošu vietu kampaņā pret nāvessodu Irānā, nesen tika piespriesti vēl astoņi gadi cietumā un 70 sitieni ar pletni;
- L. tā kā atzītai cilvēktiesību juristei *Nasrin Sotoudeh*, kas cita starpā cīnījās par pakāpenisku nāvessoda izbeigšanu un plaši strādāja ar gados jauniem ieslodzītajiem,

kuriem nāvēssods piespriests par noziegumiem, kas izdarīti pirms 18 gadu sasniegšanas, 2019. gada martā tika piespriests 33 gadu un sešu mēnešu cietumsods; tā kā Eiropas Parlaments 2012. gada Saharova balvu par domas brīvību piešķīra *Nasrin Sotoudeh*, atzīstot viņas izcilo darbu cilvēktiesību aizsardzībā;

- M. tā kā par politisko disidentu masveida piespiedu pazušanu un tūlītēju nāvēssodu izpildi, kas notika 1988. gadā, līdz šim nav veikta nekāda izmeklēšana un neviens par tiem nav saukts pie atbildības;
- N. tā kā ES kopš 2011. gada ir pieņēmusi ierobežojošus pasākumus pret Irānu, reaģējot uz cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp aktīvu iesaldēšanu un vīzu aizliegumu personām un vienībām, kas ir atbildīgas par smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, un aizliegumu eksportēt uz Irānu aprīkojumu, ko varētu izmantot iekšējām represijām vai telekomunikāciju uzraudzībai; tā kā šie pasākumi tiek regulāri atjaunināti un ir pagarināti līdz 2022. gada 13. aprīlim;
- O. tā kā kopš *Ebrahim Raisi* stāšanās prezidenta amatā 2021. gada augustā ir ievērojami palielinājies izpildīto nāvēssodu skaits, tostarp attiecībā uz sievietēm,
1. atkārtoti pauž stingru nostāju pret nāvēssodu jebkādos apstākļos; aicina Irānas valdību nekavējoties ieviest moratoriju nāvēssoda izmantošanai kā soli ceļā uz nāvēssoda atcelšanu un aizstāt visus piespriestos nāvēssodus;
 2. aicina Irānas Islāma Republikas iestādes steidzami grozīt Irānas Islāma kriminālkodeksa 91. pantu, lai skaidri aizliegtu piespriest nāvēssodu par noziegumiem, ko izdarījušas personas līdz 18 gadu vecumam, jebkuros apstākļos un bez jebkādas rīcības brīvības tiesnešiem piemērot nāvēssodu vai mūža ieslodzījumu bez iespējas atbrīvot;
 3. pauž visdziļāko līdzjūtību visu nevainīgo upuru ģimenēm, draugiem un kolēģiem;
 4. uzsver nepieciešamību nodrošināt drošu un labvēlīgu vidi, kurā ir iespējams aizstāvēt un veicināt cilvēktiesības, nebaidoties no atriebības, sodīšanas vai iebiedēšanas; stingri atbalsta Irānas iedzīvotāju centienus dzīvot brīvā, stabilā, iekļaujošā un demokrātiskā valstī, kas ievēro savas nacionālās un starptautiskās saistības cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā;
 5. mudina Irānas varas iestādes nekavējoties atsaukt visas pret *Dr. Ahmadreza Djalali* izvirzītās apsūdzības, atbrīvot viņu un sniegt kompensāciju, kā arī pārtraukt draudēt viņa ģimenei Irānā un Zviedrijā;
 6. atkārtoti aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieku / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos un ES dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai novērstu *Dr. Ahmadreza Djalali* nāvēssoda izpildi;
 7. mudina Irānas varas iestādes bez turpmākas kavēšanās sadarboties ar dalībvalstu vēstniecībām Teherānā, lai izveidotu visaptverošu sarakstu ar ES un Irānas dubultpilsoņiem, kuri pašlaik tiek turēti Irānas cietumos;

8. aicina visas dalībvalstis saskaņā ar ES pamatnostādnēm par cilvēktiesību aizstāvjiem kopīgi nākt klajā ar publiskiem paziņojumiem un uzņemties diplomātiskas iniciatīvas, lai uzraudzītu negodīgas tiesas prāvas un apmeklētu cietumus, kuros tiek aizturēti cilvēktiesību aizstāvji un citi pārliecības dēļ ieslodzītie, tostarp ES valstspiederīgie Irānā; prasa nekavējoties atcelt visas apsūdzības pret visiem patvaļīgi aizturētajiem ES pilsoņiem;
9. aicina Irānas varas iestādes atbrīvot visus politieslodzītos, tostarp cilvēktiesību aizstāvjus, jo īpaši pazīstamo cilvēktiesību aizstāvi *Narges Mohammadi*, politisko žurnālistu *Mehdi Mahmoudian*, kuram nesen piespriests papildu septiņu mēnešu cietumsods saistībā ar darbu pret nāvessodu, un Saharova balvas laureāti *Nasrin Sotoudeh*;
10. pauž nožēlu par sistemātisku spīdzināšanas izmantošanu Irānas cietumos un prasa nekavējoties izbeigt visu veidu spīdzināšanu un sliktu izturēšanos pret visiem ieslodzītajiem; nosoda praksi aizturētajiem liegt piekļuvi telefona zvaniem un ģimenes apmeklējumiem; pauž nopietnas bažas par aizturētajiem liegto iespēju piekļūt juridiskai pārstāvībai nopratināšanas laikā;
11. stingri nosoda cilvēktiesību situācijas pastāvīgo pasliktināšanos Irānā, jo īpaši attiecībā uz personām, kas pieder pie etniskām un reliģiskām minoritātēm, pamatojoties uz sistēmisku politisko, ekonomisko, sociālo un kultūras diskrimināciju; pauž nožēlu par satraucošo nāvessoda piemērošanas eskalāciju pret protestētājiem, disidentiem, cilvēktiesību aizstāvjiem un minoritāšu grupu locekļiem;
12. aicina Irānas varas iestādes vērsties pret jebkāda veida diskrimināciju pret personām, kas pieder pie etniskajām un reliģiskajām minoritātēm, tostarp beludžiem, kurdieņiem, arābiem, bahajiešiem, kristiešiem un *LGBTIQ* personām, un nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visas personas, kas ieslodzītas par to, ka izmantojušas savas tiesības uz reliģijas vai ticības brīvību vai seksuālo orientāciju;
13. pauž visstingrāko nosodījumu par nāvessoda piemērošanu par viendzimuma attiecībām, kas Irānā joprojām ir nelikumīgas;
14. uzsver, ka Irānas pilsoņi, izmantojot pilsoņu vadītas iniciatīvas, pastāvīgi aicina atcelt nāvessodu un izbeigt tā izmantošanu pret cilvēktiesību aizstāvjiem un nesamērīgu izmantošanu pret minoritātēm; atbalsta Irānas pilsonisko sabiedrību un tās miermīlīgos centienus cilvēktiesību jomā;
15. aicina Irānu atļaut ANO Cilvēktiesību padomes apmeklējumus un nodrošināt visas īpašās procedūras, kā arī pilnībā sadarboties ar šo struktūru, tostarp ANO īpašo referentu jautājumos par cilvēktiesību stāvokli Irānas Islāma Republikā;
16. mudina ES divpusējās attiecībās ar Irānu pievērst uzmanību cilvēktiesību pārkāpumiem; aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieku / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos nodrošināt, ka Eiropas Ārējās darbības dienests turpina rosināt apspriest cilvēktiesību jautājumus ES un Irānas augsta līmeņa dialoga kontekstā; atkārtoti apstiprina, ka cilvēktiesību ievērošana ir viens no ES un Irānas turpmāko

attiecību pamatelementiem;

17. atzinīgi vērtē to, ka Padome ir pieņēmusi ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu (ES Maņņitska akts), kas ir svarīgs instruments, lai ES varētu uzlikt sankcijas cilvēktiesību pārkāpējiem; prasa veikt mērķtiecīgus pasākumus, izmantojot vai nu pašreizējo ES cilvēktiesību sankciju režīmu pret Irānu, vai ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu (ES Maņņitska akts), pret Irānas amatpersonām, kuras ir izdarījušas smagus cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp izmantojušas nāvessodus un patvaļīgu aizturēšanu attiecībā uz dubultpilsoņiem un ārvalstu valstspiederīgajiem Irānā, un tostarp pret tiesnešiem, kuri ir piesprieduši nāvessodu žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem, politiskajiem disidentiem un aktīvistiem;
18. uzskata, ka būs nepieciešamas turpmākas mērķtiecīgas sankcijas, ja Irānas iestādes neatbrīvos *Dr. Ahmadreza Djalali*, kā to pieprasa ES un tās dalībvalstis;
19. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, ANO ģenerālsekretāram, Irānas Islāma Republikas augstākajam vadītājam un prezidentam un Irānas parlamenta deputātiem.